

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Apologia|| Pro Reverendis. Et Illvstris.|| Principibus
Catholicis, ac alijs ordinibus Impe-||rij aduersus mucores
& calumnias Buce-||ri, super actis Comiciorum||
Ratisponæ.||**

Eck, Johannes

Coloniae, 1542

VD16 E 262

Adiecta maleuole per Bucerum confutantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33616

CONFUTATIO ADDITIONIS BV^s

cericæ super propositione per Cæsarem facta.

QVia Bucerus post hanc propositionem diui Cæsa-
ris, adiecit friuole multa ex maleuolo & deprauato
animo suo, quibus pro cōsuetudine sua iniuriatur ecclesiæ,
iniuriatur Romano Pontifici ac principibus Catholicis:
solum ut simplicibus imponat & laicos à vera religiōe ab-
ducat: obiter respondebo maledicentiæ suæ.

Adulatur in primis Cæsari & Cæsarianist: nam verum ^{1.}
est animum Cæsaris paterne affici Germaniæ in causa reli-
gionist: At quod Bucer aut alius prædictor Lutheranus ex
animo bene velit suę Maiestati, fieri non potest, qui iam à
tot annis. declamarunt ad populum, Turcam potius feren-
dum, si eos permitteret in eorum suscepta religione, quām
Cæsarem. Deinde nemo excitauit maiorem inobedientiam
in imperio, quām peruersi isti prædicatores, laicis vbiq; in-
stillando, ne formident Cæsaris potentiam, suos protecto-
res numero & potentia præcellere Catholicis. Et in Comi-
cijs Augustanis inter alia peruersa dogmata Lutheri, etiam
sequentes signauit articulos diuo Augusto Carolo, à Deo
coronato iniurios. 1. Cæsar ac principes manifestis agūt
mendacij, & simul contraria inuulgant mā data. 2. Pœ-
nitet quod me submisi Cæsari Vuormaci, iudices patiēdo
doctrine meęlicet non profuerit apud tyrannos. 3. Tur-
ca decies est prudentior quām principes nostri. 4. Nul-
lum est pulchrius ius sēculare, quām apud Turcam, qui nō
habet ius Canonicum vel Ciuite. 5. Vocatus Vuormaci
am sum ingressus, etiam si scirem mihi fidem publicā à Cæ-
sare violatam. 6. Deus dedit principes sēculares in re-
probum sensum, & vult eis finem imponere, sicut Ecclesi-
sticis domicellis. 7. Subditi nec possunt nec volunt nec
debent tyrannidem vestram diutius ferre: Alibi quoque
innocentissimum Imperatorem nostrum appellat saccum

X ñ tar

Luther cō-
tra Cæsare.

170
PRO CATHOLICIS

tarmorum. Tanto honore afficitis Augustale caput.

Odiosius dein proscindit Romanam ecclesiam, quia Imperator compertas habeat Romanas disciplinam & artes: Non arbitror diuum Cæsarem tam perperam sentire de ecclesia Romana, sicut Bucerum & alios, qui ab obediētia Romana recesserunt & defecerunt: Hoc experitur Cæsar & compertum habet Bucerum & suæ farinæ homines nolle acceptare Concilium generale, sicut hactenus in ecclesia solitum fuit congregari: sed omni studio illud contempserunt, omnibus conuicijs, ledorijs, & irrisiōibus conspurcarunt, tam Mantuae indictum, quam Vincentiae translatum: Non enim ex animo querunt Concilium, sed velut Arriani fecerunt procurantes cōciliabula Arimini, Smyrnę, Niceę, Thracię, Antiochię, Philippopolis, & vt Sosomenus testatur Arrianos decem & plura habuisse concilia. Similia querit Bucerus cum suis, nullum legitimū suscepimus concilium, sicut nec Marcolphus arborem in qua suspenderetur. De quo plura inferius..

Luderani contra cōciliū.
3. Integerimum quoq; D. Legatum, à tota Germania venerabiliter susceptum, Gasparum Contarenū, sicut & Reuerendum patrem D. Iohannem Morum Mutineñ. Episcopum, patres profecto Reuerendissimos, ac rari exempli: qui non nisi maximam laudem se. apo. fecerunt. Vtinam, ovtinam præcedentes legati & nuncij Apostolici sic præcauissent scandalum pusillorum, velut hi prudentissimi viri. Tamē integritas legati non potuit transire, quin carbone Bucericō notaretur, quod remoras iniiceret, & impedimenta conciliationis ecclesiārum & reformatiōis. Cum omnes qui nouerunt Contarenū, sciunt eum paratum etiam sanguinem impendere, non proficta aut erronea, sed Catholica conciliatione.

Legati Cōtarenī pius animus.
Virulentius est quod postea expuit in eundem oppido venerandum patrem D. legatum, Cæsarem videre se tantum

tum ludificari à Roma: quia non sit nisi ludibrium Christi, Ecclesiæ & Imperatoriæ Maiestatis, quod legatus tam grā uiter à Cæsare appellatus de reformatione instituēda, ipse admouerit conuocatos cōmuni oratione de luxu & pompa & studijs restituendis. At quid aliud faceret vir probatissimus, quād quod Archiepiscopos & Episcopos cum clero stimularet ad virtutes, absterreret à vicijs, vt secundū sacros Canones vitam & normam viuendi instituerent in clero subiecto, h̄ereses Luderanas ac Zwinglij extirparent, vt liquido in responso suo exprimitur.

Causatur homo maledicus, maxime in prēsentia obſti-
tisse C̄esari Legati responsum, ne reformationis initium fa-
ceret (mordet interea proceres imperij impedientes cona-
tus C̄esaris) qui omnem religionis causam ad Pontificem
pertinere respondit. Quomodo ista simia transiliit à refor-
matione ad religionem? Sed Cayphas etiam prophetat: cū
enim Bucerus cum suis tantopere dissidet in religione ab
ecclesia Catholica: illi maximum exhibent negotium C̄es-
sari & obſtaculum, vt prosequi & expedire nequeat quę p
Catholico & pio animo suo vellet & cuperet expedire: cū
tantam videt eoz obſtinatiōem ac p̄tinaciām: qđ ab eis ha-
betur cōtemptui, exteris forte freti & cōfisi auxilijs: vnde
nobilissimos principes Catholicos, mucosus iste finistre
suggillat, qđ in iudicio fidei, sicut oportebat Romanę Eccle-
się omnium ecclesiarum magistrę detulerunt.

Pergit calumniari Bucerus. Imperator & Principes re-
ligiosi vident iampridem, quid à Roma expectari possitt
ipſos facit summos populi Dei pastores, qui cunctis male-
ſcientibus terrori esse debent, sicut Deus omnem animam
ipſis subiectam esse voluit, & ab ipſis rationem pereuntiū
animaę, reposcet: Quis hic nō videt malitiā Buceri, qui (si
cut oēs alij Lutherani predicatores) dum eis commodū est
afferunt potestatem Ecclesiasticam diuersam à ſeculari-

X iii Dum

Legatus ca
tholicus.

Luderanī
impedient
Cæsarem.

Seculari-
bus Bucer
dat ecclesię
potestatę.

CONFVATI O ECKII

Dum vero libet abuti, omnia confundunt & miscent, curā
etiam pastoralem sacerdotalibus principibus tribuentes.

7. Collaudat porro Cæsaris consilium, de articulis per
collocutores conciliatis, ut hi recipiantur: ac si iustum esset
tot principes Illustrissimos, tot Reuerendissimos Episcopos
pendere à duorum hominum iudicio, qui nunquam
professi sunt Theologiam, nūquām his tractatibus inter-
fuerunt: & quot errores liber propositus in se habeat, ab
initio clarissime ostendimus: nec principes Catholici alia-
ter consenserunt in has personas, nisi quod de omnibus a-
ctis eis fieret relatio: & relatione facta nunquam approba-
uerunt, quæ illi perperam contra totius ecclesiæ consuetus
dinem, aduersarijs concederunt.

8. Sed stupeo totus, cum video Bucerum non pudefierit dū
ita apte & ppalam mentitur (parce pie Lector, quod du-
tius verbum excidit) & mendacijs manifestis suas hæreses
tueri conatur: Et id non in priuato, sed edito libro, & cal-
cographorum opera mille exemplaribus euulgatis toti or-
bi se prodit: adeo vt suis quoque hic displiceat Bucerus, &
quamuis ab initio satis detexerim vanitatem hominis, vt
vix duo articuli possint dici Ratisponæ vere cōciliati: Enar-
remus tamen eius catalogum, vt falso hic pponit de arti-
culis in quibus conuenerit inter collocutores.

1. De viribus humanis ante & post regenerationem.
2. De peccato originali.
3. De iustificatione.
4. De regeneratione hominis.
5. De vi spiritus sancti regenerantis.
6. De fide.
7. De gratia Dei & merito Christi.
8. De bonis operibus, eorum precio & mercede.
9. De Ecclesia & notis eius.
10. De vanis & falsis Ecclesiæ membris.

xi. De

SCRIPTORVM PROTESTAN.

- xi. De Canonicis scripturis & earum authoritate.
- xii. De iudicio ecclesiæ & conciliorum.
- xiii. De virtute, & vsu Sacramentorum.
- xiv. De pœnitentia.
- xv. De ministerio Ecclesiæ & ministrorum authoritate.
- xvi. De traditionibus Ecclesiasticis.
- xvii. De sanctorum memorij & reliquijs.
- xviii. De imaginibus.
- xix. De Missa, qd in externo opere non oporteat fidere.
- xx. Missa celebrari non debeat, nisi sint, qui spiritualiter cum sacerdote communicent.
- xxi. De integro Sacramento populo impertiendo.
- xxii. De Ecclesiæ disciplina quo ad clerum.
- xxiii. De disciplina Ecclesiæ quo ad populum.
- xxiv. De Canonica electione, ordinatione ministrorum.
- xxv. De visitatione.
- xxvi. De synodis.

Confer rogo amice Lector hæc portenta verbor̄ ad librum communē collocutoribus, & inuenies quā multos articulos Anaxagoras cōfuderit: de qbus in colloqo nunq̄ ex proposito fuit actū: Inuenies plures articulos quos ipse dicit conciliatos, per Bucer̄ & suos deputatos collocutores fuisse rejectos, nam addito scripto, quid ipsi sentirent ad uersus ecclesiam, velut illa scripta protestantium supra cōfusatū: In primis tñ me refero ad discussionem libro oblato p̄positam, in qua euidenter monstrauī, vix duos articulos concordatos, super quibus prius dissentiebamus.

Pergit Bucer maledicere principibus Catholicis & eorū consiliarijs, quia vere Cæsar testatus sit (male informatus)⁹⁰ multos & præcipuos articulos religionis nostræ concilia tos esset: Sed vane, alij qdem suis principibus suggesterunt, de paucis articulis conuenisse, & ijs de quibus conuenisse haud multum intersit, & eos qui in contiouersia manserūt maioris

Y4

PRO CATHOLICIS

174
Impieates maioris esse momenti: Comprobant maledicentiam suam,
Buceri.

qa reipsa in dissensione h̄esit, de transubstantiatiōe, de enū
meratione pctōrum, de Missa sine communicantibus, vtili
tate precum pro defunctis? Sed non es memor Ardelio nu
gacissime, quod nolebatis Eucharistiam adorandam? Es
oblitus quod negasti Eucharistiam seruandam & impie
perstitisti in ea sententia, quod Eucharistia nō esset sacra
mentum nisi in vsu: Excidit memoria, quod impias ordina

Articuli
notabilio
res non cō
ciliati.
tiones sacerdotum vestrorum defendebatis, quos vos ca
nino more sine Episcopo, sine chrismate pr̄sumitis con
secrare: parum tibi videtur, quod conciliorum authorita
tem infirmatis, dicentes ea errare & errasse: vos autem san
ctuli errare non potestis: dic vitupero, vbi conciliatus est
articulus de sacrificio Missæ pro viuis & mortuist dic vbi
conciliatus articulus de inuocatiōe sanctorum: Dic vbi cō
uenit de Missa priuata abroganda, quod esset extinguere
omnia beneficia simplicia & canonicatus in ecclesijs cathe
dralibus & collegiatis: dic & fortiter parate ad mentiendū,
vbi est conciliatus articulus de votis monasticis, quo oīnia
monasteria tam viroq; q; virginum, vestalium omnes ordi
nes professionum extinguitis: Et qd maxime cuperes cum
alijs tuis carnalibus, & militibus veneris vbi est conciliatus
articulus de cœlibatu clerit vbi conuentum de satisfactio
nibus de Hierarchico ordine ecclesiæ, de authoritate eccle
siæ, de imaginibus: sup qbus si esset cōuentum restitueretis
imagines Argentinæ, Augustæ, Constantiæ, & alijs locis:
Mōstra tñ vbi conuentū sit de vtraq; specie Eucharistię lai
cis danda: Hi inq; articuli potiores & maioris momenti mi
nime sunt reconciliati: vt iuste & vere Catholici principes
sunt conquesti: qs tu iniuste reprehendis momus nugacissi
mus: Utinam amabilis Deo Imp. super illis omnibus recte
fuisse informatus, & sensisset dolos vestrōs & pessimos co
natus contra sanctam religionem: At iam ab initio confu
tauimus

Fol. 2. & 1.

tauimus insignem Buceri lapsum de articulis conciliatis:
Ideo vanissime iactat & insidiose, quāta bona peruentura
sint ad ecclesiam, si articuli conciliati recipiantur. Id est, si ec-
clesia fiat cum hæreticis hæreticis, & in correctione li-
bri & confutatione articulorum protestatum superius abū-
de docuimus & euidenter probauimus.

At manifeste hic dolus aduersarioꝝ pditur, cur iam tri-
bus annis tam anxie colloquium petierunt, vt si aliquos ar-
ticulos lucrarentur, quo apud simplicem populum excla-
marēt, suam doctrinam esse sanam, quam etiam Romanen-
ses probassent post longam reluctatiōem: laus Deo qui di-
uum Cæsarem spiritu veritatis confirmauit, vt in proposi-
tiōe ordinibus imperij facta adderet, saluo quidem Augu-
stano recessu, an cōsultum sit articulos conciliatos recipi:
Neqꝫ moratur me falsa glossa Buceri quæ textum corrum-
pitieus est interpretari, cuius est condere: Diui itaqꝫ Impe-
ratoris est verba sua explicare, qđ officium insigni temeris-
tate sibi Bucerus usurpat. Laus Deo qui animis principum
inspirauit, ne articulos quos falso recōciliatos appellat, re-
ciperent, sed diuino nutu eos reiſcerent, & fraudulentum
aduersarioꝝ intentū frangere: Nam cōstat Buceroꝝ cū igno-
bili Sturmio ex Gallijs fugitiuo, ſæpe & multum tentasse,
continuo accessu & colloquio, quendam corrūpere, vt cor-
ruptis glossematibus subdolam concordiam & fictam cū
ecclesia inirent. Qua de re non clam est, quoꝝ opera effectū
fit, vt is diuino Cæſari, obtrudere, velut cōcordatori cuius
mētem iāpridē Bucer pspexerat, & flexu verbōꝝ incautum
deceperat: at D.O.M. noluit pmittere, vt Catholicis prin-
cipibus his dolis imponeret: Audiamus ergo respōſa prin-
cipum super propositione Cæſariana.

RESPONSVM PRINCIPVM ELECTO-
rum Catholicorum datum ad propositionem diui
Cæſaris super recessu faciendo,

Z Vt